

www.HDLIRAN.com

پروپزال جامع سیستم مدیریت هوشمند ساختمان
BUILDING MANAGEMENT SYSTEM

تهیه و تنظیم: گروه فروش و طراحی شرکت مهندسی هوشمند پارس
دفتر مرکزی HDL در ایران

فهرست

3	سیستمهای مدیریت هوشمند ساختمان (BMS)	فصل 1-
3	اهداف سیستم هوشمند ساختمان (BMS):	1-1-
4	معماری سیستم مدیریت هوشمند ساختمان (BMS)	1-2-
4	سطوح سیستم های مدیریت هوشمند ساختمان:	1-3-
5	فواید استفاده از BMS:	1-4-
7	مدیریت هوشمند سامانه HVAC و تاسیسات مکانیکی	فصل 2-
9	هواسازها (Air Handling Units)	فصل 3-
9	نقاط کنترلی هواسازها	3-1-
10	فیلترینگ	3-2-
10	فن تزریق هوا در هواسازها	3-3-
10	نحوه کنترل دما در هواسازها	3-4-
10	دمپرهاى تزریق هوا	3-5-
11	سنسورهای ضد یخزدگی	3-6-
11	لذا در یک سیستم مدیریت هوشمند BMS	3-7-
11	هواساز دارای کانال برگشت هوا:	3-8-
12	هواساز بدون کانال برگشت هوا:	3-9-
13	جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در هواساز:	3-10-
15	پمپها (Pumps)	فصل 4-
15	پمپ آب تکی:	4-1-
19	چیلرها (Chillers)	فصل 5-
19	چیلر تراکمی:	5-1-
20	چیلر جذبی:	5-2-
21	جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در چیلر:	5-3-
23	برجهای خنککن (Cooling Towers)	فصل 6-
24	جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در برج خنک کن:	6-1-
26	بویلرها (Boilers)	فصل 7-
27	جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در بویلر:	7-1-
29	مبدلهای حرارتی آب گرم مصرفی (Domestic Hot Water Generators)	فصل 8-
30	جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در مبدلهای حرارتی آب گرم مصرفی:	8-1-
32	اگزاست فنها (Exhaust Fans)	فصل 9-
33	جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در اگزاست فن ها:	9-1-

35	منابع ذخیره (Reservoir Tanks)	فصل 10-
35	منابع ذخیره آب:	10-1-
36	منابع ذخیره سوخت:	10-2-
36		
36	جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در منابع ذخیره آب:	10-3-
38	منابع انبساط (Expansion Tanks)	فصل 11-
39	ویژگیهای منحصر بفرد استفاده از سیستمهای مدیریت هوشمند تاسیسات ساختمان	فصل 12-
39	امکان اتصال سایر سیستمها و آلامها به سیستم مدیریت هوشمند تاسیسات	12-1-
40	تثبیت محدوده آسایش حرارتی در ساختمان	12-2-
40	بهینهسازی مضاعف مصرف سوخت در ساعتهای تعطیلی ساختمانهای غیر مسکونی	12-3-
	صرفجویی هوشمند در پیش راهاندازی و تسریع در خاموشی موتورخانه ساختمانهای غیر مسکونی	12-4-
41		
41	دوره موثر صرفجویی و بهینهسازی مصرف سوخت در تمامی سال	12-5-

فصل 1- سیستم‌های مدیریت هوشمند ساختمان (BMS)

انرژی نقش به‌سزایی در عرصه سیاسی و اجتماعی بشر ایفا می‌کند در قرن حاضر مهمترین دارایی هر جامعه میزان ذخایر انرژی آن می‌باشد و امنیت ملی آن‌ها مستقیماً به این منابع وابسته است. با کمبود منابع موجود در جهان نقش این مجموعه حیاتی هر دهه بیشتر خواهد شد و لذا بهای پرداختی آن نیز افزایش می‌یابد. این امر مسبب ایجاد روند و روش‌های صرفه‌جویی و بهینه‌سازی مصرف انرژی می‌باشد.

همچنین رفاه انسان، امنیت و آرامش او یکی از معیارهای مهم بشر بوده و هر لحظه تلاشی در جهت ارتقا آن داشته اکثر ابداعات و اختراعات نخستین انسان‌ها تا به حال در این مقوله گنجانده می‌شود و به این مطلب صحنه گذاشته است. صنعت هوشمند ساختمان در راستا این دو گام حرکت داشته و هدف کلی این سیستم در حالت کلی راحتی افراد در کنار مدیریت و کنترل صحیح تاسیسات ساختمان همراه با صرفه‌جویی در مصرف انرژی می‌باشد.

BMS یا (Building Management System) بنا به تعریف انیستیتو ساختمان‌های هوشمند بنايي است که با استفاده بهینه از چند عنصر پایه‌ای: سازه، سیستم، خدمات، مدیریت و روابط درونی آن‌ها محیطی مناسب و دارای صرفه اقتصادی ایجاد نماید. BMS در سال 1970 میلادی به جهان معرفی گردیده است و بنا به آماري که IBM در نشست 5در5 سال 2008 منتشر کرد یکی از 5 تکنولوژی جهان می‌باشد که طی 5 سال آینده جهان را متحول خواهد کرد. امروزه BMS (Building Management System) یا سیستم مدیریت هوشمند ساختمان به یکی از گریزناپذیرترین شاخه‌های علمی، تحقیقاتی و اجرایی در ساختمانها بمنظور نظارت اتوماتیکی و کنترل تاسیسات تبدیل گردیده است.

1-1- اهداف سیستم هوشمند ساختمان (BMS):

- سیستم های قدرت (شامل سیستم های ذخیره انرژی الکتریکی و تامین برق اضطراری)
- سیستم تامین روشنایی (تجهیزات روشنایی)
- سیستم تامین گرمایش و سرمایش و تهویه مطبوع (HVAC)
- سیستم های ایمنی و بازدید (شامل بازرسی مکان های مختلف و سیستم اعلام سرقت، امکان دید قسمت های مختلف، سیستم مدار بسته و ...)

- تنظیم دسترسی
- سیستم آتش نشانی (شامل اعلام و اطفای حریق)
- کنترل آسانسورها و بالابرها
- سیستم آبرسانی (شامل تنظیم دبی و فشار آب مناطق مختلف، قطع و وصل جریان آب در مواقع مختلف، امکان کنترل آبیاری فضای سبز و ...)
- و موارد دیگری که هر یک بسته به کاربری ساختمان و سطح درخواست کاربر قابل لحاظ در سیستم می باشد.

1-2- معماری سیستم مدیریت هوشمند ساختمان (BMS)

BMS مجموعه‌ای از کنترلرهاست که به صورت یک شبکه به هم متصل می‌باشند. این مجموعه کنترلرها اطلاعات متغیرها را نظیر درجه حرارت، رطوبت، نور، آمپر یا وضعیت و حالت کارکرد تجهیزاتی مثل پمپ، فن را که توسط سنسور و سوئیچ‌ها اندازه گیری می‌شود دریافت و پس از آنالیز آن‌ها فرمان را به عملگرها و موتورها (موتور دمپرها، کنتاکتورها و ...) ارسال می‌نماید. و از طریق نرم افزار می‌توان به تمامی این شبکه دسترسی داشت و از این طریق می‌توان اطلاعات و آلارم‌ها را از راه دور دریافت، ذخیره و آنالیز نمود و همچنین می‌توان به تمامی عملگرها بدون نیاز به مراجعه حضوری فرمان صادر نمود.

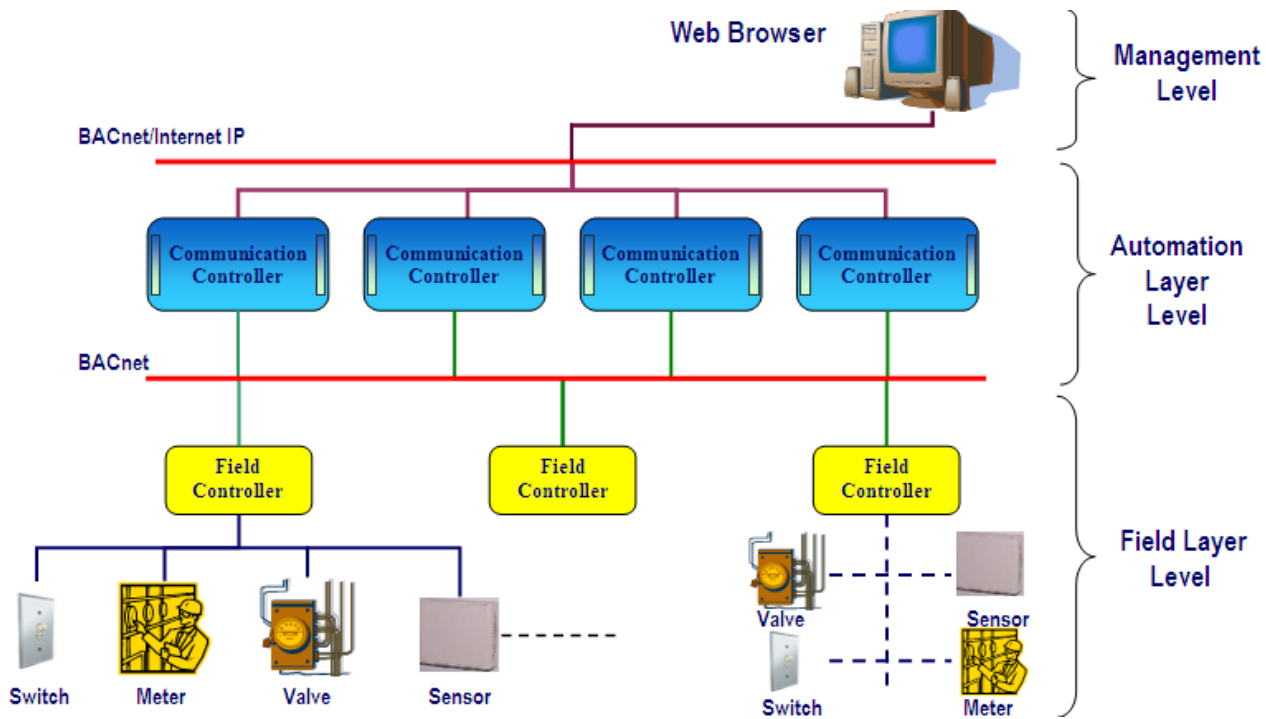
1-3- سطوح سیستم های مدیریت هوشمند ساختمان:

سیستم مدیریت هوشمند معمولاً در سه سطح دسته‌بندی می‌شود.

- 1- سطح اول از این معماری لایه فیلد (Field) و یا همان تجهیزات محرک و سنسور مورد استفاده برای کنترل تجهیزات است. این لایه در حقیقت فرمان‌های رسیده از لایه‌های بالاتر را به سیستم اعمال کرده و نتیجه اعمال چنین فرامینی را در اختیار لایه بالاتر قرار می‌دهد.
- 2- سطح دوم لایه کنترل و اتوماسیون است و در حقیقت کنترل تجهیزات HVAC از قبیل بویلر، چیلر، هواساز و غیره با استفاده از حلقه‌های کنترلی موجود در این لایه انجام می‌شود. این حلقه‌های کنترلی که (Direct Digital Control) DDC Control) ها در آن قرار دارند تلاش می‌کنند تا وضعیت کاری هر یک از تجهیزات HVAC را در محدوده تعریف شده حفظ کنند.

3- سطح سوم در این دسته‌بندی لایه مدیریت است. همانطور که پیش‌تر اشاره شد لایه کنترل عملیات کنترل خود را بر اساس مجموعه‌ای از تعاریف از جمله SETPOINT انجام می‌دهد و واکنش خود به حالات خطا را طبق تعاریف سیستم انجام می‌دهد. این تعاریف و مقادیر از طریق لایه مدیریت در اختیار کنترل قرار می‌گیرد و تنظیم آن توسط اپراتور انجام می‌شود. بدین ترتیب کنترل با حذف حضور فرد در چرخه کنترل، عملیات را به ماشین می‌سپارد و لایه مدیریت اجازه نظارت بر سیستم کنترل و مدیریت و تغییر رفتار آن بسته به نیاز را به اشخاص می‌دهد. در این لایه اقداماتی نظیر گزارش‌گیری و پایش وضعیت تمامی سیستم‌های ساختمان، مدیریت خطا و تغییر الگوهای کاری شامل تغییر ست‌پوینت‌ها، محدودیت‌ها و زمانبندی‌ها، صورت می‌پذیرد.

4-1- فواید استفاده از BMS:

هدف اصلی بکارگیری BMS در ساختمانها بهره‌گیری از مزایای اقتصادی و کاهش مصرف انرژی و ایجاد فضای امن و آرام در آنهاست. عموم مزایا و نتایج بهره‌برداری از BMS عبارتند از:

- ایجاد محیطی مطلوب برای افراد حاضر در ساختمان
- استفاده بهینه از تجهیزات و افزایش عمر مفید آنها
- ارائه سیستم کنترلی با قابلیت برنامه‌ریزی زمانی عملکرد
- کاهش چشمگیر هزینه‌های مربوط به تعمیرات و نگهداری
- بهینه‌سازی و صرفه‌جویی در مصرف انرژی
- عدم نیاز به پیمانکار دائمی ساختمان
- امکان مانیتورینگ و کنترل تمامی نقاط تحت کنترل از طریق یک PC، موبایل یا اینترنت

- با توجه به یکپارچه‌سازی مدیریت تاسیسات و سیستم‌های مختلف در ساختمان، تمام تجهیزات بصورت هماهنگ کار کرده و امکان تداخل و بروز مشکلات ناشی از عدم هماهنگی از بین می‌رود.
- امکان گرفتن گزارش‌های آماری از تمامی تجهیزات و عملکرد آنها بمنظور بهینه‌سازی مصرف و عملکرد.

فصل 2- مدیریت هوشمند سامانه HVAC و تاسیسات مکانیکی

موتورخانه و سیستم‌های سرمایش و گرمایشی قلب تپنده یک پروژه هستند که غالب انرژی نیز در آنها مصرف می‌شود. لذا طراحی صحیح نقاط کنترلی و اعمال شیوه‌های مانیتورینگ و فرمان در موتورخانه از اهمیت بالایی برخوردار است.

- تهویه مطبوع و حرارت مرکزی

بر اساس I.B.S در استانداردهای جهانی تهویه مطبوع عبارتست از: نوعی از مکیدن و یا دمیدن هوا از طریق طبیعی و یا مکانیکی به هر فضا یا از هر فضا برای کنترل برودت و حرارت ساختمان با تنظیم هوشمند دما، رطوبت، همراه با حذف آلاینده‌های مختلف برای تامین آسایش حرارتی.

وظیفه سیستم کنترل تهویه مطبوع کنترل همزمان دما و سرعت هوای در حال حرکت توسط سیستم‌های مکانیکی، بمنظور جلوگیری از ایجاد کوران‌های سرد یا گرم، حفظ دمای داخلی در حد مطلوب، تنظیم میزان رطوبت هوای داخلی ساختمان و تامین آسایش ساکنان از نظر تنظیم متغیرهای هوای داخل ساختمان، می‌باشد. این امر را می‌توان بنحوی هوشمندانه با توجه به فصل و با توجه به زمان انجام داد. اپراتور سیستم مدیریت ساختمان می‌تواند مقدار مطلوب دمای ساختمان و الگوریتم کنترلی مناسب را برای کنترل متغیرهای دمای ساختمان تعریف کند. با توجه به آمار متخذه از زمان تردد کارکنان که به تدریج گردآوری می‌شود، امکان تامین شرایط مطلوب تهویه قبل از ورود پرسنل به ساختمان موجود خواهد بود. توسط حسگرهایی که در خارج ساختمان تعبیه شده‌اند سیستم از شرایط جوی آگاه شده و متناسب با آن میزان و کیفیت تهویه را در ساختمان مشخص می‌نماید. از این طریق پرسنل شاغل در ساختمان حداکثر استفاده از هوای طبیعی را خواهند نمود و از مصرف بی‌رویه انرژی و فرسایش و اصطکاک تجهیزات سیستم تهویه جلوگیری می‌شود. این سیستم مدتی قبل اتمام کار اداری شروع به خاموش کردن سیستم‌های تهویه مطبوع می‌کند. در این سیستم که مبتنی بر بهینه‌سازی مصرف انرژی و کنترل صحیح تجهیزات مولد انرژی می‌باشد محل کنترل در سطوح مختلف ساختار برودتی و رطوبتی سیستم اعمال می‌شود. سالیانه است که چیلرها، بویلرها، هواسازها، فن‌کویلها و دیگر تجهیزات مکانیکی یک ساختمان امکان کنترل را دارا می‌باشند که این کنترل بصورت کاملاً بسته و محلی صورت می‌گیرد. برای مثال در صورتی که فشار بخار داخل بویلر از حد استاندارد بالاتر رود بطور خودکار مشعل خاموش شده و یا شیر اطمینان عمل می‌کند. در چنین سیستمی تمامی کنترلها و عملکردهای تجهیزات بصورت دستی صورت می‌گیرد مثلاً در ابتدای فصل این مدیر واحد تاسیسات است که تصمیم می‌گیرد چند درصد از سیستم فعال شده و چه تعداد از پمپ‌ها در مدار قرار بگیرند و یا اینکه توالی فعالیت پمپ‌ها طوری انجام گیرد که استهلاك بصورت متناسب انجام شود. ولی در سیستم مدرن و نوین هوشمند، طی پیاده‌سازی یک شبکه کنترلی، اطلاعات مربوط به کلیه تجهیزات اعم از فشار مایع، فشار گاز، دما، رطوبت، فرمان حرکت و ... در یک کنترل مرکزی وارد شده و سپس با نرم‌افزاری که در آن کلیه ساختمان و تجهیزات مکانیکی آن بصورت گرافیکی شبیه‌سازی شده است، عمل برنامه‌ریزی صورت می‌گیرد.

در پروسه هوشمند سازی این تجهیزات موارد زیر در نظر گرفته خواهد شد:

تجهیزات مرکزی سامانه HVAC شامل چیلرها، پمپ‌ها، بویلر، هواسازها، برج‌های خنک‌کن، مخازن ذخیره آب و سایر تجهیزات کمکی از طریق کنترل‌کننده‌های اختصاصی و در مجموعه سامانه مدیریت هوشمند ساختمان کنترل و نظارت خواهند شد.

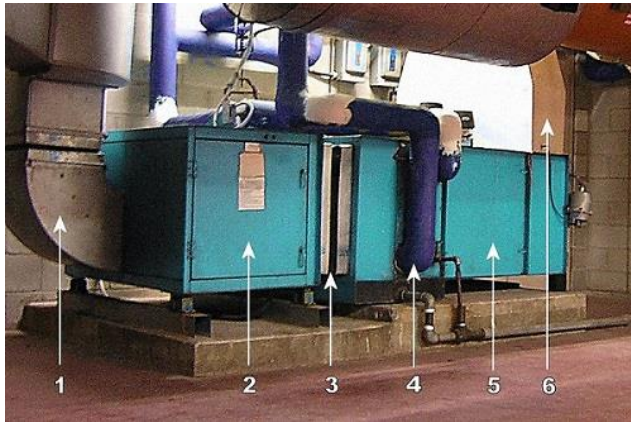
علاوه بر نظارت و کنترل مرکزی تجهیزات از طریق سامانه مدیریت هوشمند ساختمان، تابلوهای کنترل محلی برای کلیه تجهیزات در نظر گرفته خواهد شد.

تابلوهای کنترل محلی تجهیزات مجهز به سوئیچ انتخاب (Selector Switch) دو حالتی دستی/هوشمند خواهند بود. حالت پیش فرض سوئیچ اشاره شده کنترل هوشمند است. تغییر روش کنترل هر یک از تابلوهای محلی تجهیزات تنها توسط کاربر مجاز مجموعه انجام خواهد شد.

در کنترل دستی تجهیزات از طریق تابلوی محلی، کنترل خودکار از طریق کنترل‌کننده‌های هوشمند قطع، و کنترل تجهیزات بصورت دستی (Manual) انجام خواهد شد.

فصل 3- هواسازها (Air Handling Units)

هواساز (Air Handling Unit) دستگاهی برای تامین هوای مطبوع و سالم با دستیابی به دما و رطوبت مناسب است. هواساز یکی از اصلی‌ترین دستگاه‌های تهویه مطبوع است که در مسیر چیلر و بویلر با کانال هوا قرار می‌گیرد. هواسازها معمولاً جعبه فلزی بزرگی است شامل، دمنده، کوئل های گرم و سرد، محفظه فیلتر، صداگیر و دمپر می باشد. هواسازها عموماً به مجرای کانالی سیستم های تهویه مطبوع، یعنی جایی که هوای برگشتی ساختمان باید به آنجا رود قرار دارند. گاهی نیز هواساز هوای تازه و هوای برگشتی را از فضای داخل (بدون کانال) دریافت می‌کنند. هواسازها در صنایع مختلف نیز برای تولید هوای مورد نیاز با درجه و رطوبت مورد نظر به کار برده می‌شوند.

اجزای هواساز به صورت زیر است:

1. کانال تغذیه
2. محفظه فن
3. لرزه گیر
4. کوئل های سرمایش و گرمایش
5. محفظه فیلتر
6. کانال اختلاط هوای برگشتی و هوای تازه

3-1- نقاط کنترلی هواسازها

هر هواساز یک منطقه از ساختمان را تحت پوشش خود دارد و یکی از وظایف آن پیش‌سرمایی و یا پیش‌گرمایش هوای تزریقی به مناطق مختلف فضاهایی است که این مناطق یا از سیستم فن‌کوئل استفاده می‌کنند و یا بصورت مستقیم از هوای هواساز تغذیه می‌شوند. وظیفه دیگر این تجهیزات تامین هوای تازه برای فضاهای داخلی ساختمان است که این مهم در قسمت Mixer هواساز میسر است که در این قسمت هماهنگی دمپرهای ورودی هوای تازه و هوای بازگشت را می‌طلبد. که در این رابطه سیستم BMS با جمع‌آوری اطلاعات دمایی، رطوبتی و بعضاً CO₂ فضاها، بهترین توازن را بین دمپرهای ورودی و خروجی بوجود می‌آورد که باعث استفاده بهینه از هوای برگشتی فضاها نیز می‌گردد.

3-2- فیلترینگ

فیلترها بر اساس نوع کاربری محیط تحت پوشش هواسازها، انواع و اقسام مختلف دارند از نوع فیلترینگ بالا (آزمایشگاهها، اتاق تمیز و ...) تا نوع فیلترینگ پایین که عمر مفید آنها را مشخص می‌کند. در هواسازهایی که از هوای تازه جهت تزریق به هوای محیط استفاده می‌شود امکان گرفتگی فیلتر توسط ذرات معلق ریز و درشت وجود دارد که فیلترینگ می‌تواند در بازدهی کل سیستم HVAC یا VAV موثر باشد؛ این نواحی در سیستم BMS توسط سنسورهای اختلاف فشار (DPS) به سیستم کنترل اعلام می‌گردد و فرمان بازدید توسط آلارم به مسئول نگهداری اعلام می‌گردد.

3-3- فن تزریق هوا در هواسازها

درون هر هواساز فنی تعبیه شده است که عمل دهش و یا مکش هوا را بعهده دارد. در سیستم کنترل هوشمند هواساز، کنترل عملکرد فن بسیار حیاتی است که میتوان اطلاعات مورد نیاز را با استفاده از سنسورهای اختلاف فشار هوا و نیز سیگنالهای الکتریکی تابلوهای برق به سیستم BMS گزارش داد. سنسور اختلاف فشار جهت نمایش دادن صحت فعالیت فن به سیستم بصورت اندازه‌گیری اختلاف فشار ورودی و خروجی به فن می‌باشد. سیگنالهای الکتریکی تابلو برق می‌توانند بیانگر وضعیت روشن و خاموش بودن فن هواساز (وجود برق در دو سر ورودی برق فن) یا جهش ناگهانی ولتاژ باشند. با فرمان‌های Start/Stop نیز می‌توان دستور خاموش و یا روشن شدن فن هواساز را اعمال نمود.

3-4- نحوه کنترل دما در هواسازها

هواساز دارای یک مبدل حرارتی است که نقش انتقال حرارت از سیال مایع سرد و یا گرم به سیال گذرا (هوا) را بر عهده دارد که می‌توان با تعبیه یک شیر سه راهه بهمراه یک شیر برقی قابل کنترل توسط سیستم BMS به ذخیره انرژی و کارکرد بهینه دست پیدا کرد. باز و بسته شدن عملگر شیر (Valve Actuator) بستگی به دمای منطقه‌های تحت پوشش هواساز دارد که توسط برنامه‌ریزی سیستم BMS اینکار صورت می‌گیرد.

3-5- دمپرهای تزریق هوا

در حالت کنترل سیستم به شیوه VAV سیستم‌های HVAC جهت کنترل دبی هوای تزریقی و دمای مطلوب محیط، دمپرهای نقش حیاتی دارند. این دمپرهای کارایی گوناگونی دارند، بعنوان مثال در زمان آتش‌سوزی کلیه دمپرهای بسته می‌شوند تا اکسیژن به مناطق آتش‌سوزی نرسد. در زمان بسته بودن کلیه دمپرهای، جهت آسیب نرسیدن به موتور هواساز، سیستم BMS موتور را خاموش می‌کند. در سیستم تهویه مطبوع توسط سیستم هواساز می‌توان بر روی زونهای ورودی (هوای تازه و برگشتی) و زون خروجی از هواساز، سنسورهای دما، یا حتی رطوبت و CO قرار داد تا بتوان از محیط‌های مختلف اطلاعات مفیدی جهت کنترل کیفی محیط بدست آورد.

3-6- سنسورهای ضد یخزدگی

در شرایط سرد محیط، وجود سنسور یخزدگی بر روی کویل‌ها ضروری است به این صورت که در هنگام پایین‌تر رفتن دما از میزانی مشخص، سیستم BMS فرمان‌های لازم را جهت جلوگیری از یخزدگی کویل صادر می‌کند.

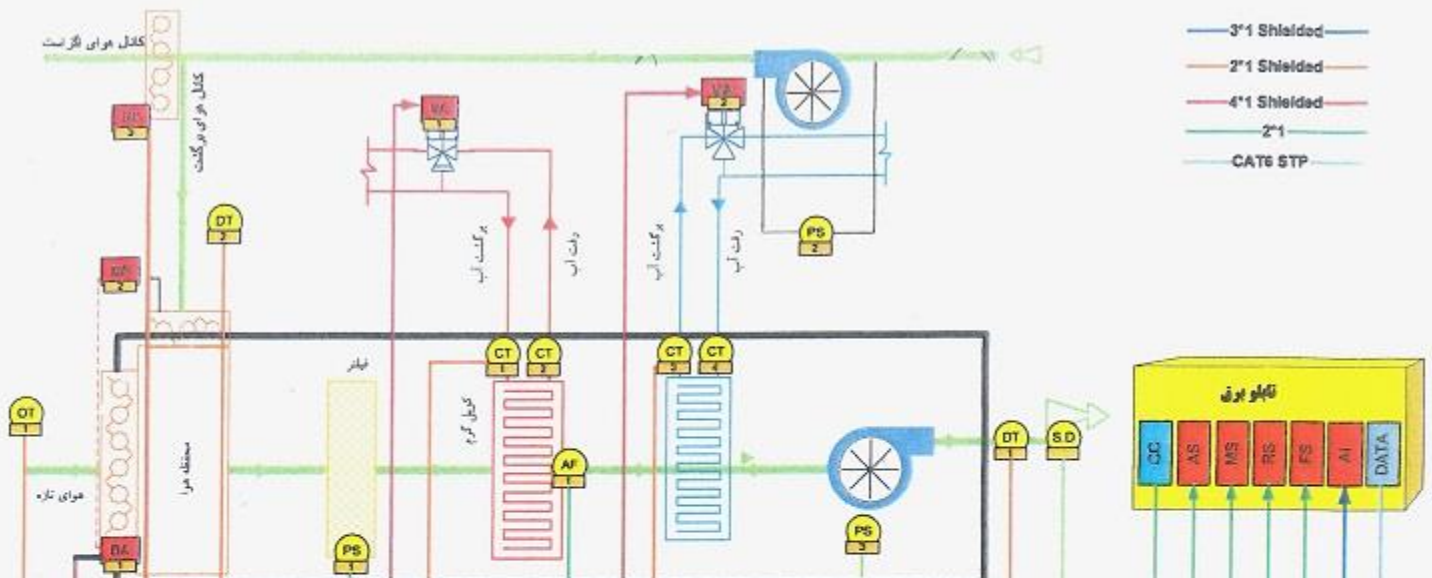
3-7- لذا در یک سیستم مدیریت هوشمند BMS

- ✓ دمپرها پیش از عملکرد فن‌های هواسازها باز و پس از خاموش شدن آنها بسته خواهند شد. وضعیت‌های میانی دمپرها با توجه به شرایط فرآیند و مطابق حجم هوای مورد نیاز تنظیم خواهد شد.
- ✓ در نواحی مختلف سنسور دما بمنظور تشخیص میزان دمای ناحیه مربوطه نصب خواهد شد.
- ✓ اطلاعات سنسور مذکور به کنترل کننده‌های ناحیه مربوطه منتقل می‌شود.
- ✓ هواسازها و سیستم اعلام حریق به صورت هماهنگ شده سناریوی مورد نظر را اجرا می‌نمایند.
- ✓ در قسمت فنرها سنسور تشخیص صحت عملکرد فن بصورت مقایسه فشار هوا ورود و خروج (DPS- Differential Pressure Switch) نصب خواهد گردید.
- ✓ می‌توان در ورودی و خروجی کویل‌ها نیز با نصب سنسورهای دمای کویلی و مقایسه نسبت دمای ورود و خروج هر کویل از میزان گرفتگی داخل کویل‌ها مطلع گردید.
- ✓ هواسازها مجهز به سنسور آنتی فریز جهت کنترل دمای ورودی و عدم آسیب به کویل‌ها در زمان پایین بودن دمای هوا خواهند بود.
- ✓ کلیه دستگاه‌های هواساز مجهز به ست پوینت‌های روزانه و شبانه و فصلی مانند تابستان و زمستان خواهند بود.

هواسازها به دو دسته دارای کانال برگشت هوا و بدون کانال برگشت هوا تقسیم می‌شوند:

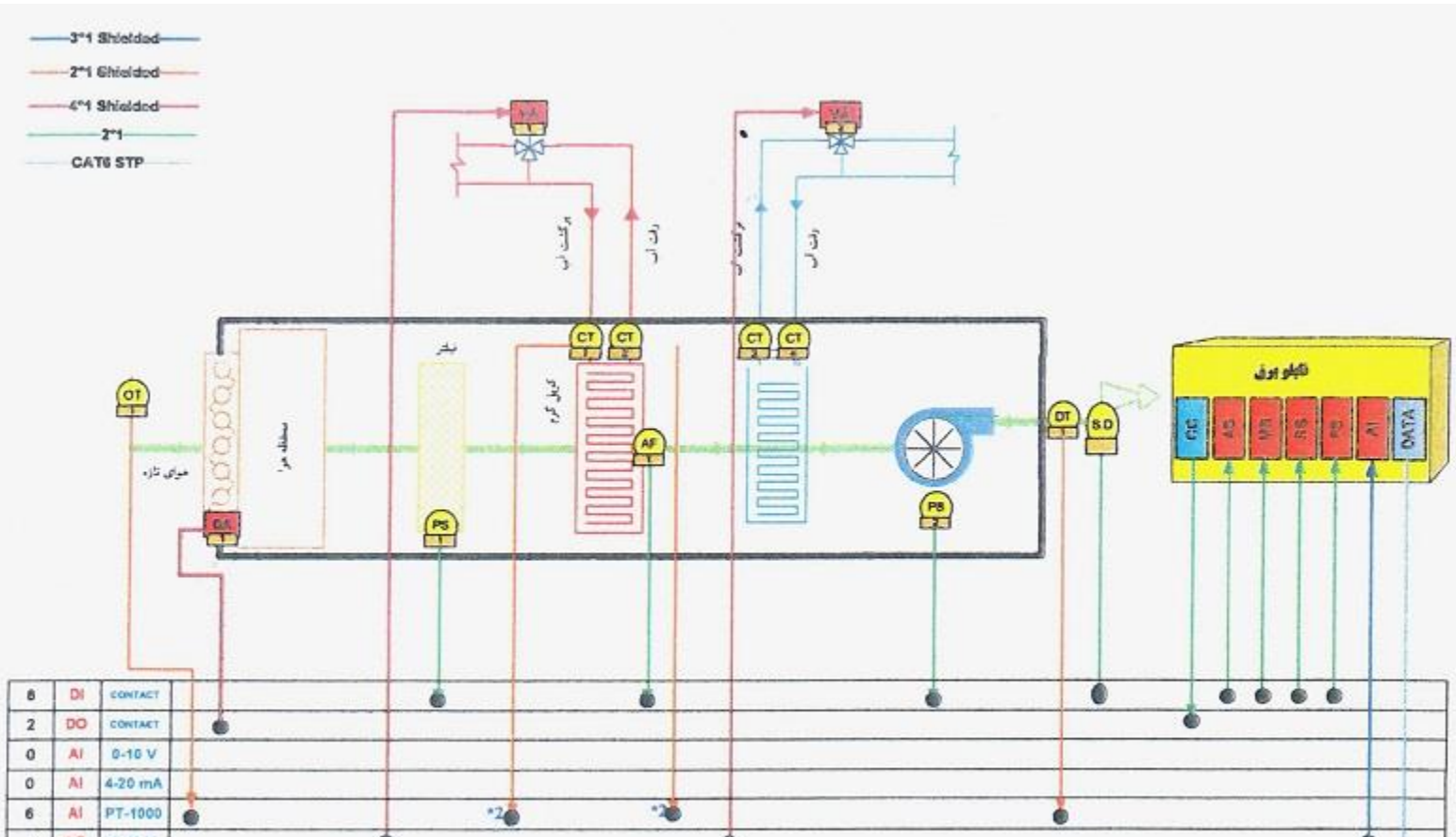
3-8- هواساز دارای کانال برگشت هوا:

شکل زیر طراحی BMS نمونه برای یک هواساز دارای کانال برگشت هوا را نمایش می‌دهد:

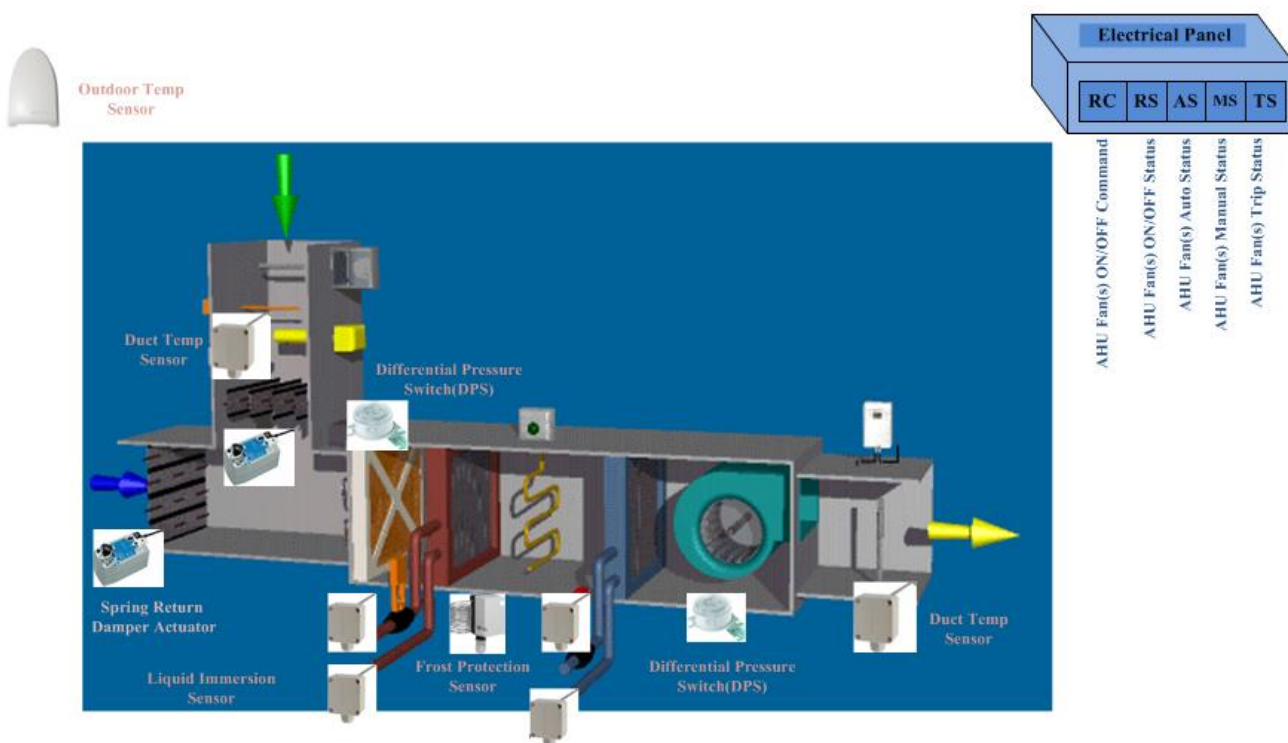

3-9- هواساز بدون کانال برگشت هوا:

شکل زیر طراحی BMS نمونه برای یک هواساز بدون کانال برگشت هوا را نمایش می دهد:

10-3- جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در هواساز:

سنسور یا عملگر	سیگنال های الکتریکی	تعداد نقاط کنترلی				شرح
		AI	DI	AO	DO	
سنسور اندازه گیری دمای هوای محیط	-	1				اندازه گیری دمای هوای بیرون و کنترل دبی آب کویل ها
سنسور اندازه گیری دمای ورودی به ساختمان	-	1				اندازه گیری دمای ورودی به ساختمان در جهت کنترل دبی کویل ها
اندازه گیری دمای بازگشتی از ساختمان	-	1				اندازه گیری دمای بازگشتی از ساختمان در جهت کنترل دبی کویل ها
محرك شیرهای سه راهه کویل های گرم و سرد	-	1		1		تنظیم میزان آب داخل کویل ها در راستای مصرفر بهینه انرژی
محرك دمپر هوای تازه	-		1		1	کنترل هوای ورودی به داکت هواساز
محرك دمپر هوای بازگشت	-		1		1	کنترل هوای بازگشتی به داکت هواساز
سونیچ اختلاف فشار دو طرف فیلترها و فن	-		2			نمایش گرفتگی فیلتر یا قطع شدن رابط الکتروموتور و فن
سنسور آنتی فریز	-		1			اطلاع از قرار گرفتن کویل گرم در آستانه یخ زدگی
اندازه گیری دمای آب ورودی و خروجی از	-	4				اطلاع از گرفتگی داخل کویل ها از طریق مقایسه دمای آب

فصل 4- پمپها (Pumps)

پمپ (Pump) وسیله ای مکانیکی برای انتقال سیال است که با افزایش فشار در جریان، امکان جابه جایی سیال را به ارتفاعی بالاتر (با افزایش هد) یا حتی پایین دست (معمولاً حوضچه یا مخزن) فراهم می آورد. در ساختمان از پمپ-های سیرکولاتور و بوستر پمپها استفاده می شود که بطور معمول یکی از آنها در حالت رزرو قرار دارد، مابقی با توان نامی مشغول بکار هستند و انرژی برق فراوانی را مصرف می کنند، در موتور خانه اگر حجم آب و فشار بالایی احتیاج نباشد از یک پمپ برای پمپاژ آب استفاده می شود اما اگر حجم و فشار آب پمپاژ شده بالا باشد چند پمپ به صورت موازی به کلکتور متصل شده و سپس آب از خروجی کلکتور به مصرف کننده ها منتقل می شود. از این پمپها در جهت گردش آب درون سیستم های مختلف از قبیل هواسازها، فن کویل ها، آب مصرفی، برج خنککن و ... استفاده می شود که این گردش سیال بدون در نظر گرفتن انرژی و راندمان کاری است در صورتیکه در سیستم BMS این گردش سیال بصورت کنترل شده است و بر حسب نیاز ساختمان پمپها بصورت متوالی و چرخشی، روشن و خاموش می گردند. در سیستم کنترل پمپها می توان از فرامین و اطلاعات زیادی همچون Start/Stop Command-Trip-Status در جهت کنترل پمپها استفاده کرد که این اطلاعات در منطق کنترل بصورت های مختلف قابل استفاده است؛ همچنین در قسمت ورودی و خروجی پمپها از سنسورهای فشار جهت کنترل کار پمپها از نظر صحت عملکرد بهره جست.

لذا در یک سیستم مدیریت هوشمند:

- ✓ فرمان روشن/خاموش، حالت دستی/خودکار، خطای پمپ و وضعیت چرخش آب در سیستم قابل مشاهده و کنترل می باشد.
- ✓ با استفاده از سنسورهای فشار، در صورت استفاده از پمپهای دور متغیر، می توان فشار مورد نیاز را در سیستم های مورد نظر حفظ نمود.
- ✓ بوسترپمپها و پمپهای آتش نشانی توسط سنسورهای فشار مانیتور می شوند.

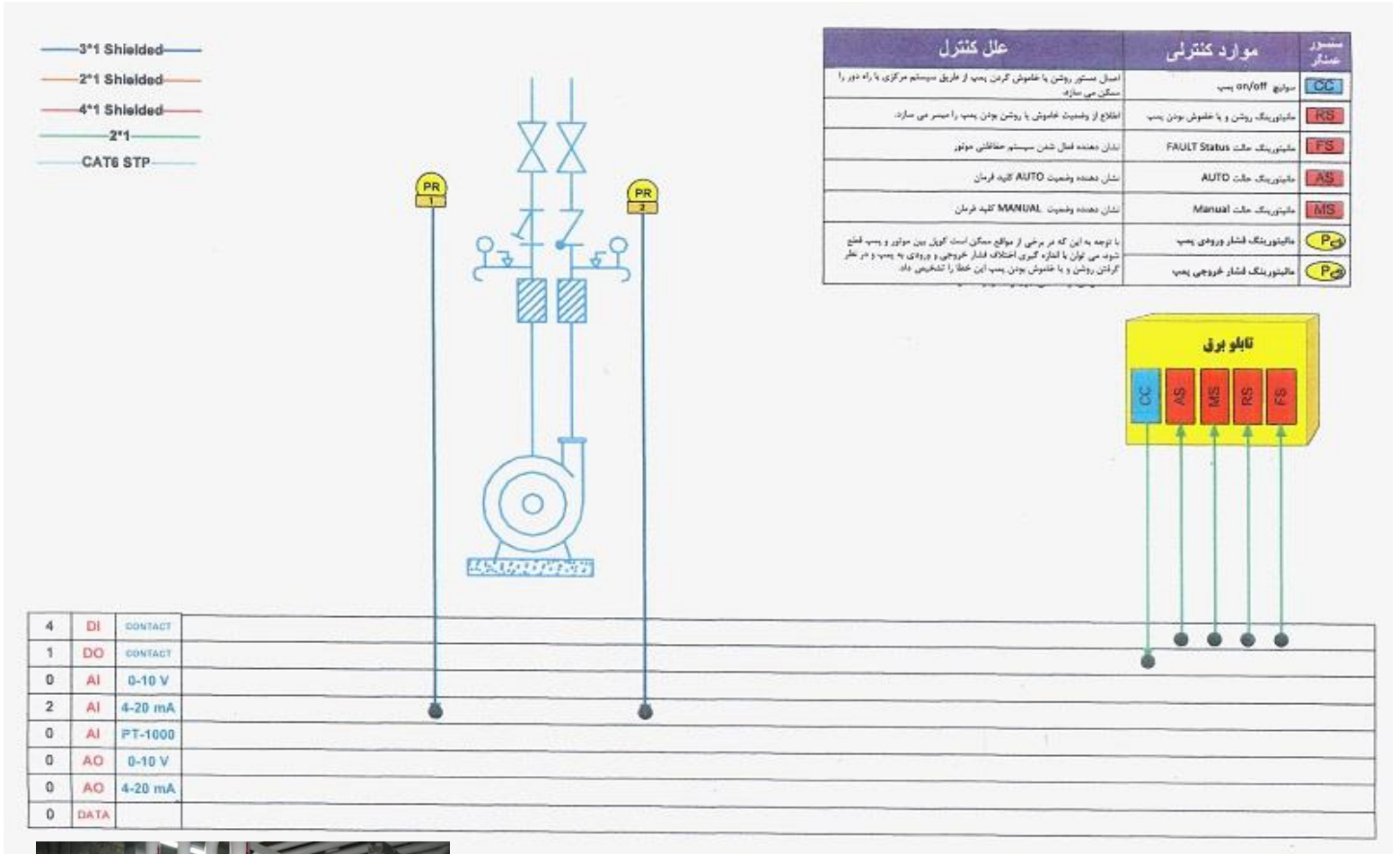
4-1- پمپ آب تکی:

تصویر زیر نمونه پمپ استفاده شده در موتورخانه را نشان می دهد:

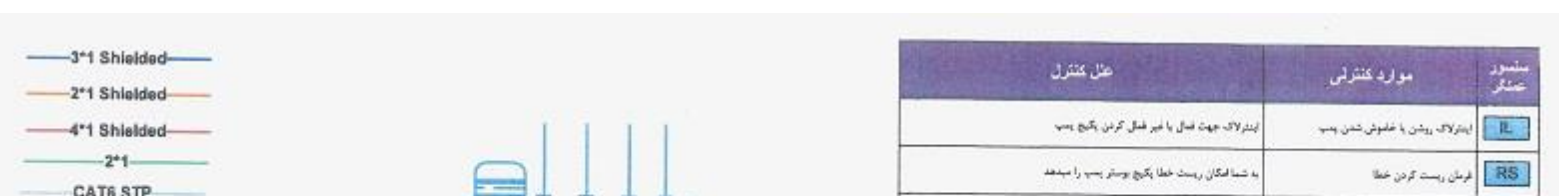
شکل زیر طراحی BMS نمونه برای یک پمپ آب تکی را نمایش می دهد:

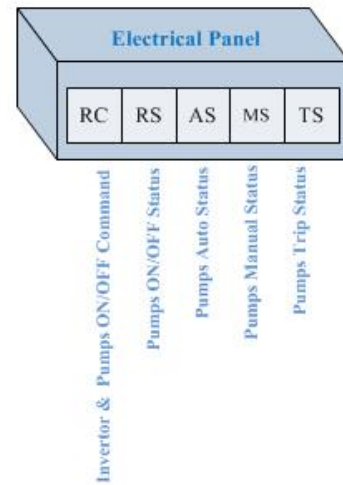
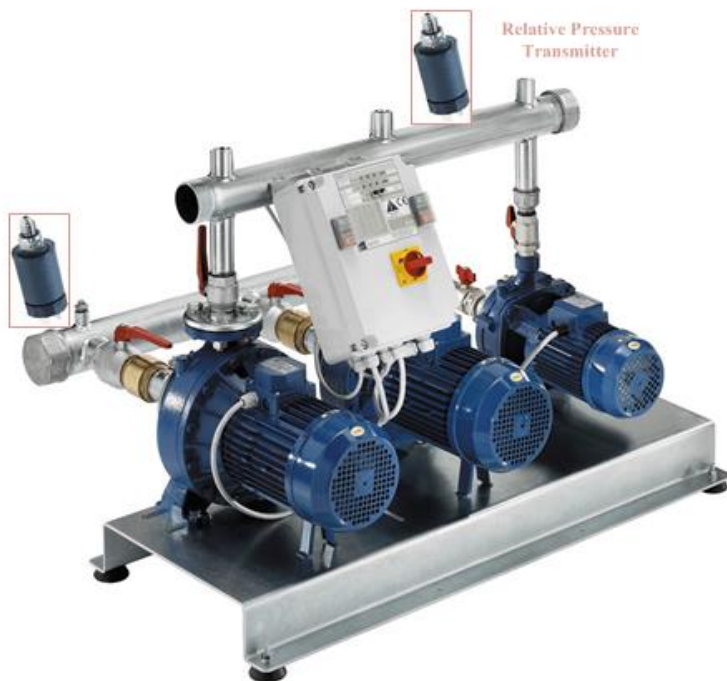
تصویر زیر مجموعه پمپ های متصل به کلکتور را نشان می دهد:

شکل زیر طراحی BMS نمونه برای مجموعه پمپ را نمایش می دهد:

جامایی و جدول شرح نقاط کنترلی در پمپ ها:

سنسور یا عملگر	سیگنال های الکتریکی	تعداد نقاط کنترلی				شرح
		AI	DI	AO	DO	
سنسور اندازه گیری فشار آب در کلکتور پمپ ها	-	2				اندازه گیری فشار آب در کلکتور ورودی و خروجی پمپ ها جهت مانیتورینگ صحت عملکرد پمپ ها و تنظیم عملکرد هر یک بر اساس فشار مطلوب تعیین شده

فصل 5- چیلرها (Chillers)

چیلر دستگاهی است که حرارت را از مایع (معمولاً آب) بر اساس سیکل تبرید تراکم بخار و یا جذبی می‌زداید. این مایع می‌تواند برای خنک کاری هوا و یا دستگاه‌ها استفاده شود که معمولاً به صورت سیکل و درون یک مبدل حرارتی جریان دارد. چیلرهای بکار رفته عموماً دارای یک سیستم کنترلی کامل هستند و بصورت کامل با مدارات کنترلی داخلی بکار خود ادامه می‌دهند، تنها کاری که سیستم BMS بعنوان یک سیستم مدیریت جامع انجام می‌دهد این است که در یک مرحله کنترل بالاتر کار کنترل را انجام می‌دهد تا

در مواقع اضطراری فرمانهای لازم را صادر کند که این کار با اطلاعات جمع‌آوری شده توسط سنسورهای متعدد و اطلاعاتی که از تابلو برق گرفته می‌شود، امکان‌پذیر است. نقاط حساس چیلر دارای سنسورهای حرارتی ورود و خروج سیال از چیلر بوده و جهت از بین رفتن احتمال یخ‌زدگی مایع مبرد از سنسورهای جریان سیال استفاده می‌شود.

لذا در یک سیستم مدیریت هوشمند:

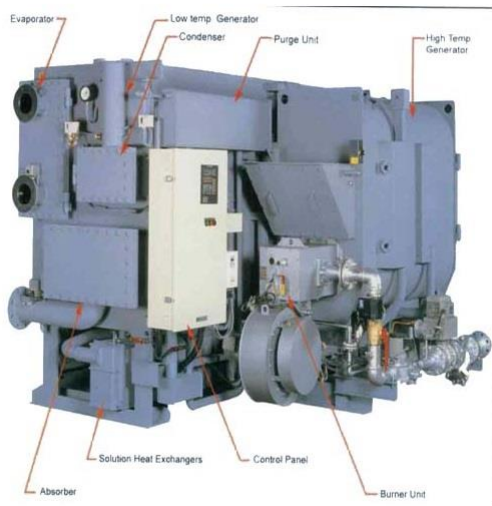
- ✓ فرمان روشن/خاموش، حالت دستی/خودکار و وضعیت چرخش آب به کمک سنسور فلوسوئیچ در سیستم قابل مشاهده و کنترل می‌باشد.
- ✓ ضمناً دمای ورودی و خروجی آب و سطح منابع انبساط باز و ارتباط نرم افزاری تابلوی کنترل چیلر با سیستم BMS نیز قابل اجرا می‌باشد.
- ✓ دمای کلکتور و ورودی و خروجی نیز مانیتور می‌گردد.

چیلرها به دو دسته چیلرهای تراکمی و چیلرهای جذبی تقسیم می‌شوند. چیلرهای تراکمی با استفاده از انرژی الکتریکی و چیلرهای جذبی با استفاده از انرژی حرارتی باعث ایجاد برودت و سرما می‌شوند.

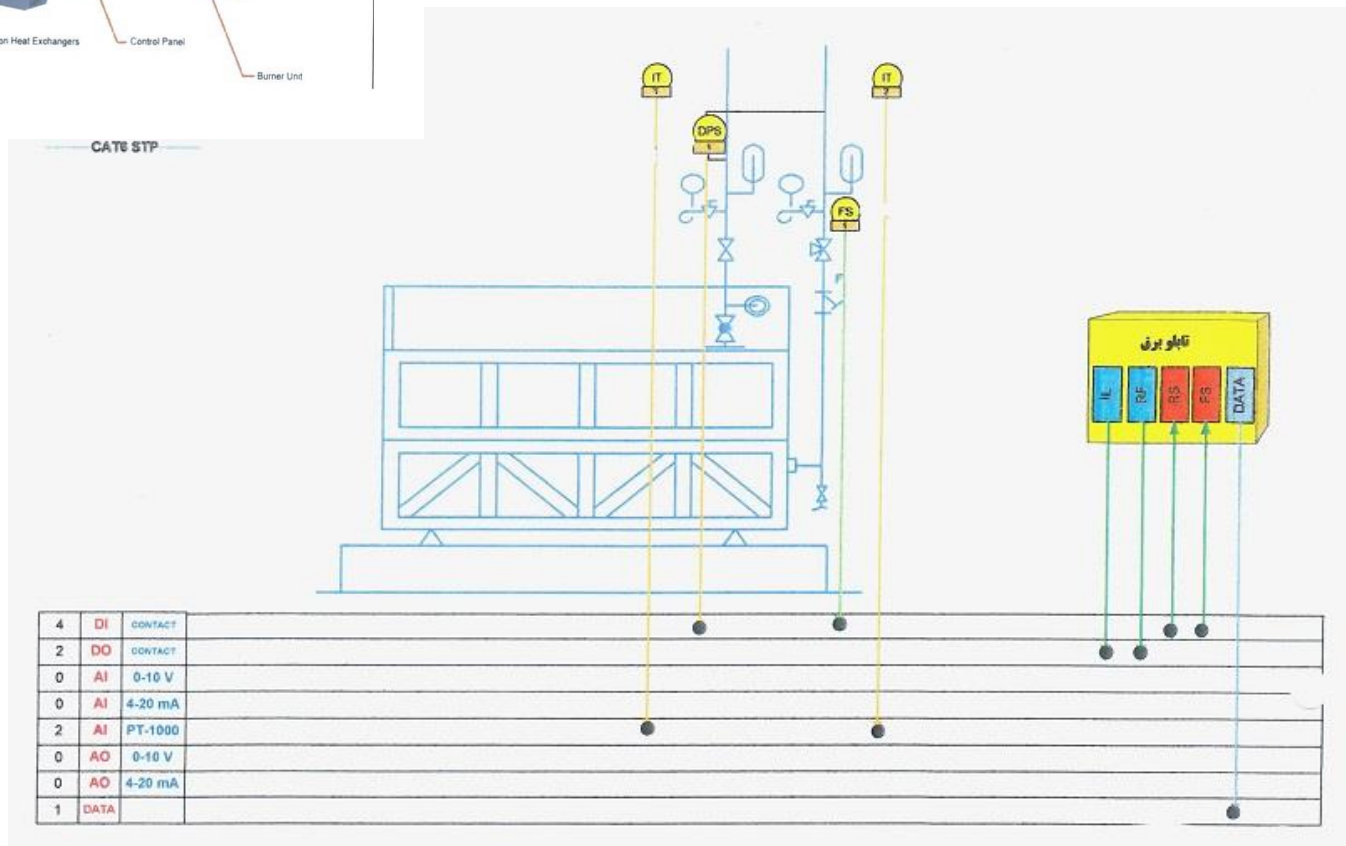
5-1- چیلر تراکمی:

در چیلرهای تراکمی گاز ابتدا توسط کمپرسور، متراکم می‌گردد. این گاز سپس به کندانسور وارد شده توسط آب یا هوای محیط، خنک شده و به مایع تبدیل می‌گردد این مایع با عبور از شیر انبساط یا لوله موئین وارد خنک‌کننده

اوپراتور) می‌شود که در فشار کمتری قرار دارد این کاهش فشار باعث تبخیر مایع گردیده و در نتیجه مایع سردکننده با گرفتن حرارت نهان تبخیر خود از محیط خنک‌کننده، باعث ایجاد برودت در موادی که با قسمت خنک‌کننده در ارتباطند می‌گردد. سپس گاز ناشی از تبخیر، به کمپرسور منتقل می‌شود.

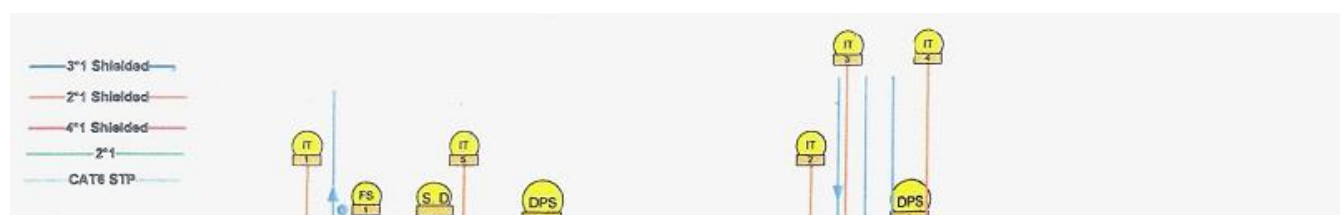

شکل زیر طراحی BMS نمونه برای یک چیلر تراکمی را نمایش می‌دهد:

به بخار می‌شود. بخار آب در کندانسور که دارای فشار ۰/۱ اتمسفر است به حالت مایع در می‌آید و سپس در خنک‌کننده که تحت فشار ۰/۰۱ اتمسفر دوباره به بخار تبدیل می‌گردد و آب برای اینکه تبخیر گردد گرمای نهان خود را از محیط خنک‌کننده می‌گیرد و باعث ایجاد برودت می‌گردد سپس بخار آب ایجاد شده در خنک‌کننده به جذب کننده منتقل می‌گردد و دوباره این چرخه تکرار می‌شود.

شکل زیر طراحی BMS نمونه برای یک چیلر جذبی را نمایش می‌دهد:

3-5- جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در چیلر:

سنسور یا عملگر	سیگنال های الکتریکی	تعداد نقاط کنترلی				شرح
		AI	DI	AO	DO	
سنسور دمای آب ورودی به چیلر	-	1				سنسور اندازه گیری دمای آب ورودی به چیلر جهت اطلاع از عملکرد صحیح و اطمینان از ضریب عملکرد مطلوب برای آن
سنسور دمای آب خروجی از چیلر	-	1				سنسور اندازه گیری دمای آب خروجی از چیلر جهت اطلاع از عملکرد صحیح و اطمینان از ضریب عملکرد مطلوب برای آن
سونیج سنجش وضعیت آب	-		1			جلوگیری از یخ زدگی آب در اثر قطع جریان و ارسال فرمان خاموش کردن چیلر در این حالت
-	وضعیت خطای چیلر		1			اطلاع از عملکرد رله اضافه بار (ترمیگ) سیستم
-	وضعیت و فرمان روشن و خاموش چیلر		1		1	اطلاع از وضعیت چیلر و ارسال فرمان روشن و خاموش چیلر از راه دور
-	وضعیت دستی/اتوماتیک کلید سه وضعیتی		1			اطلاع از وضعیت کلید سه حالته تابلو برق چیلر

فصل 6- برج های خنککن (Cooling Towers)

برج خنککن وظیفه پایین آوردن دمای آب خروجی کندانسور دستگاه های چیلر را بر عهده دارد. در سیستم BMS جهت کنترل بهینه برج خنککن نقاط کنترلی متمرکز بر کلکتورها و قسمت Bypass دستگاه است و اطلاعات لازم از سنسورهای دمایی بر روی کلکتورهای رفت و برگشت برج خنککن و از اطلاعات موجود در تابلو برق بهره می برد. و می تواند در مواقع لزوم به فن های برج فرمان روشن یا خاموش شدن را صادر کند.

لذا در یک سیستم مدیریت هوشمند:

- ✓ امکان مانیتورینگ و ارسال فرمان روشن و خاموش فن برج از راه دور و از طریق سیستم مرکزی امکان پذیر است.
- ✓ وضعیت اضافه بار موتور فن از طریق مانیتورینگ رله اضافه بار در تابلو برق قابل مشاهده است.
- ✓ دمای آب ورودی به برج و خروجی از آن جهت اطلاع از عملکرد صحیح برج اندازه گیری و مانیتور می گردد.
- ✓ میزان مکش و تبخیر صورت گرفته در برج از طریق کنترل دور فن برج یا روشن و خاموش کردن آن امکان پذیر است.

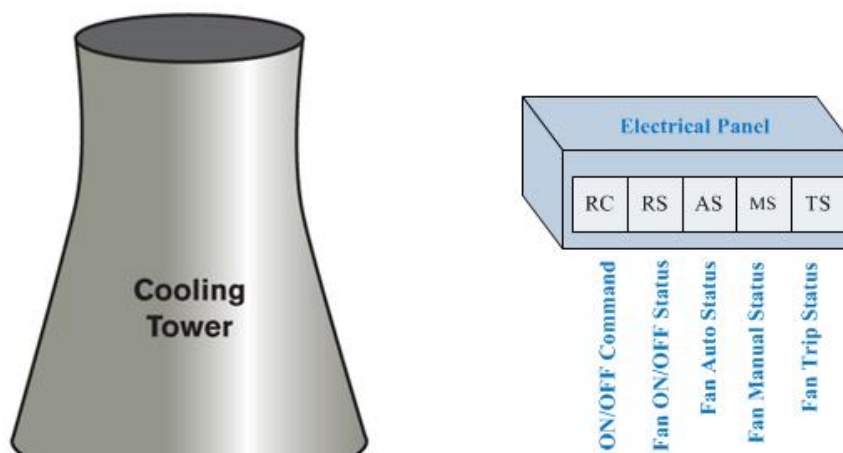
شکل زیر طراحی BMS نمونه برای یک برج خنک کننده را نمایش می دهد:

— 3*1 Shielded —
 — 2*1 Shielded —
 — 4*1 Shielded —
 — 2*1 —
 CAT6 STP

6-1- جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در برج خنک کن:

سنسور یا عملگر	سیگنال های الکتریکی	تعداد نقاط کنترلی				شرح
		AI	DI	AO	DO	
اندازه گیری دمای آب ورودی به برج خنک کن و خروجی از آن			1			اطلاع از دمای آب ورودی و خروجی برج خنک کن جهت اطمینان از عملکرد صحیح برج
-	وضعیت اتوماتیک/دستی کلید سه وضعیتی		1			اطلاع از وضعیت کلید سه حالتی تابلو برق خنک کن
-	وضعیت تریپ کلید حرارتی		1			اطلاع از عملکرد رله اضافه بار (ترمیک) سیستم
-	وضعیت و فرمان کنتاکتور فن برج خنک کن		1		1	اطلاع از وضعیت فن و ارسال فرمان روشن و خاموش فن خنک کن از راه دور

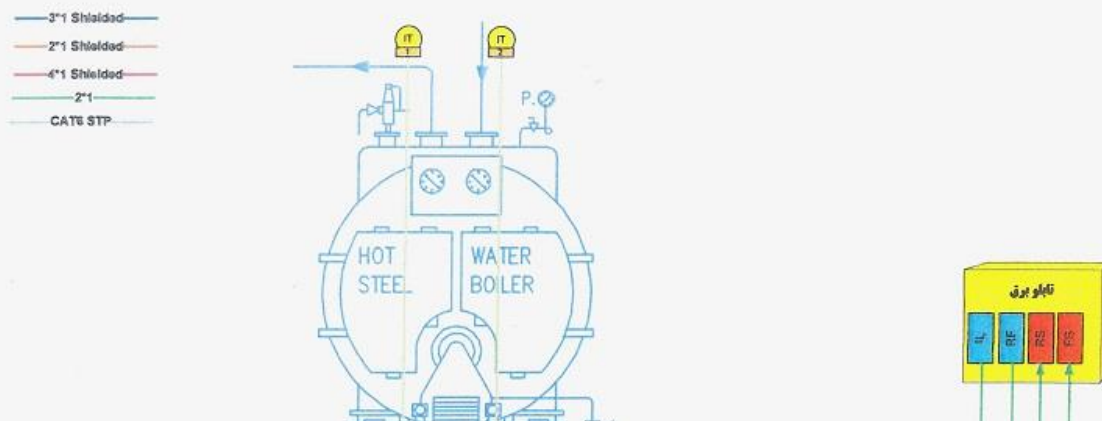
فصل 7- بویلرها (Boilers)

دیگ آب گرم (Hot Water Boiler) یا بویلر آبگرم، یک مخزن تحت فشار می باشد که در آن سیال عامل تحت فشار، گرم شده و مورد استفاده قرار می گیرد. آب به عنوان سیال عامل بیش تر بویلرها با ظرفیت حرارتی بالا توان ذخیره انرژی مورد نیاز را دارد. دیگ های آبگرم در سیستم های گرمایشی مورد استفاده قرار می گیرد و با جاسازی آن در موتورخانه ساختمان می توان گرمایش محیط را تامین کرد. بویلرها دارای مدارات کامل کنترلی داخلی هستند که کنترل تمام سیستم های داخلی بویلر را انجام می دهد. در سیستم کنترل بویلر توسط BMS با داشتن دمای ورودی و خروجی می توان در یک مرحله بالاتر، بر کار بویلر نظارت داشت و در زمان خطر، فرامین لازم را صادر نمود

لذا در یک سیستم مدیریت هوشمند:

- ✓ با استفاده از مانیتورینگ دما بکمک سنسورهای مستغرق، فرمان روشن/خاموش بویلرها توسط کنترل کننده- های هوشمند صادر می گردد.
- ✓ حالت روشن/خاموش، حالت خودکار/دستی، خطای احتمالی، وضعیت دمای گاز در آگزوز بویلر و میزان فشار داخل دیگ قابل مانیتور شدن از طریق سیستم مرکزی می باشد.
- ✓ وضعیت دمای کلکتورهای ورودی و خروجی دیگها توسط سیستم مانیتورینگ مرکزی قابل مشاهده می- باشد.
- ✓ در صورت نیاز می توان سیستم را از حالت خودکار به حالت دستی برده، تا فرمان روشن/خاموش توسط کاربر صادر گردد.

شکل زیر نمونه ای از چیلر بویلر موتورخانه را نشان می دهد:

7-1- جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در بویلر:

سنسور یا عملگر	سیگنال های الکتریکی	تعداد نقاط کنترلی				شرح
		AI	DI	AO	DO	
						اندازه گیری دمای آب ورودی به بویلر جهت اطلاع از عملکرد صحیح بویلر و

فصل 8- مبدل‌های حرارتی آب گرم مصرفی (Domestic Hot Water Generators)

منابع کویل دار (Domestic Hot Water) متداول‌ترین روش برای تولید آبگرم بهداشتی مصرفی و ذخیره آب، می‌باشد.

در این دستگاه بخار آب جوش تولید شده در دیگ‌های آب گرم وارد کویل تانک‌ها شده و حرارت خود را به آب مصرفی می‌دهد و آن را گرم می‌کند. با داشتن دمای آب ورودی به تانک و خروجی از آن می‌توان انتقال حرارت بوجود آمده را بدست آورد و از این اطلاعات در جهت کنترل هر چه بهتر دستگاه استفاده کرد.

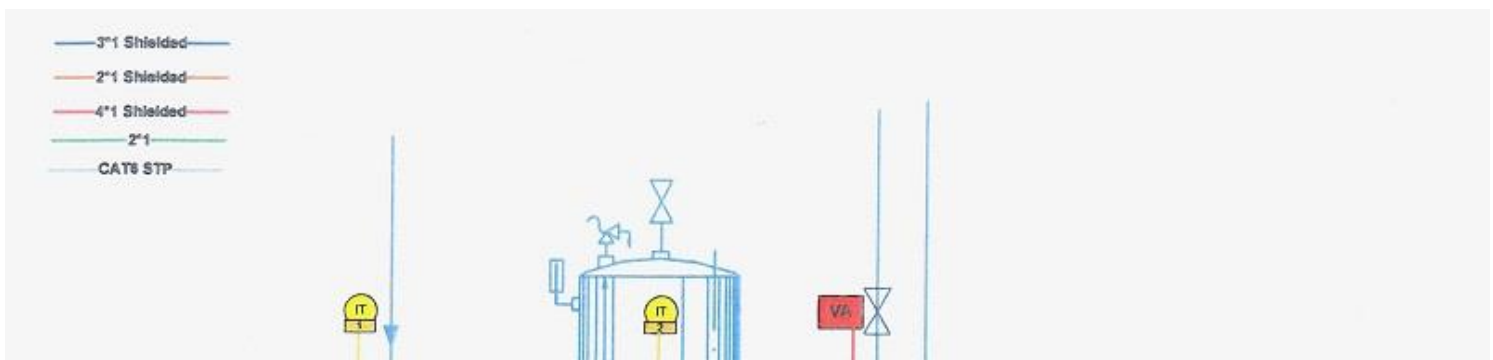
در حالت ایده‌آل، بر حسب نوع و کیفیت کویل استفاده شده، کیفیت انتقال حرارت تعیین می‌گردد، اما با وجود سختی و رسوبات در داخل آب مصرفی، بمرور زمان بر روی کویل، یک لایه از رسوبات ایجاد می‌شود؛ که انتقال حرارت را با مشکل مواجه می‌سازد.

در سیستم BMS اگر انتقال حرارت صحیح دچار اختلال گردد با یک آلارم به فرد نگهدارنده دستگاه اعلام می‌گردد که منبع از لحاظ جرم گرفتگی دچار اشکال گردیده است.

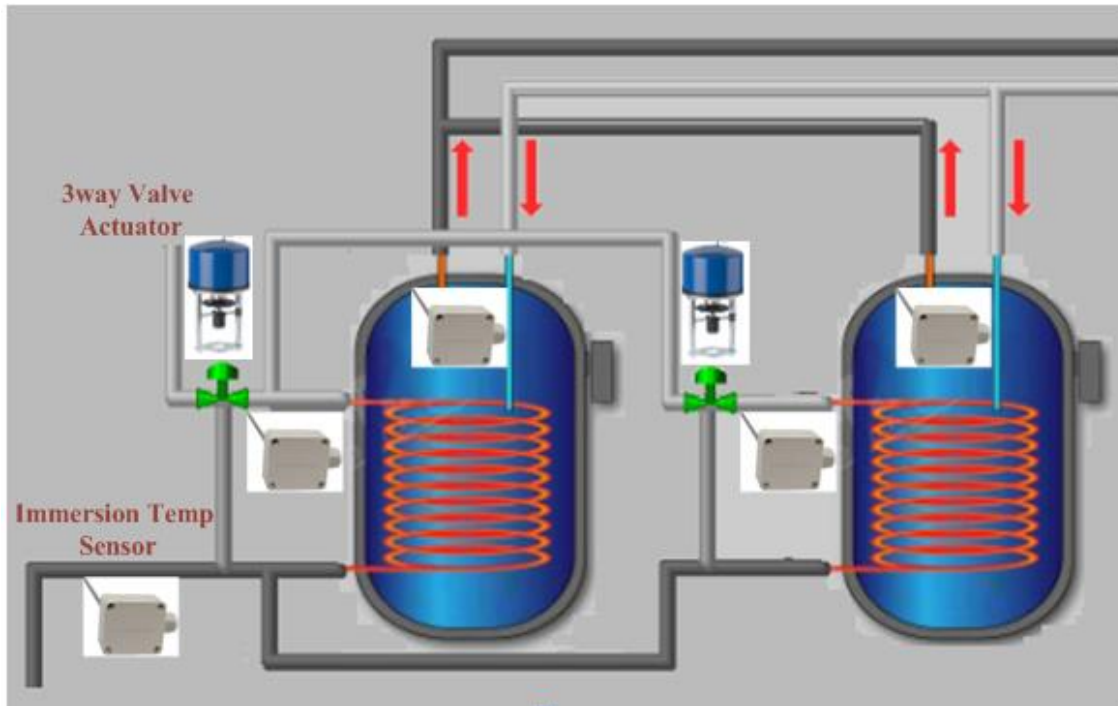
بطور معمول در یک سیستم مدیریت هوشمند:

- ✓ با استفاده از سنسورهای مستغرق و شیرهای تدریجی سه راهه، دمای مورد نظر برای آب مصرفی تامین و اطمینان از عملکرد مناسب کویل‌ها و عدم وجود تلفات حرارتی بین بویلر و منبع آبگرم حاصل می‌گردد.
- در شکل زیر تصویری شماتیکی از محل نصب سنسورها و محرک‌ها در یک مجموعه از منابع آبگرم مصرفی در یک سیستم مدیریت هوشمند BMS نشان داده شده است

شکل زیر طراحی BMS نمونه برای یک منبع کویل دار را نمایش می‌دهد:

8-1- جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در مبدهای حرارتی آب گرم مصرفی:

سنسور یا عملگر	سیگنال های الکتریکی	تعداد نقاط کنترلی				شرح
		AI	DI	AO	DO	
سنسور اندازه گیری دمای آب ورودی و خروجی از کویل منابع	-	3				اندازه گیری دمای آب ورودی به منابع و نیز دمای آب خروجی از آنها به سمت بویلرها جهت اطمینان از عملکرد مناسب کویل های منابع و اطمینان از عدم وجود تلفات حرارتی بین بویلر و منبع آب گرم
سنسور اندازه گیری دمای آب جداره منابع آبگرم	-	2				اطلاع از دمای آب خروجی از منابع به سمت مصرف کننده
عملگر شیرهای سه راهه منابع کویلی	-	1				تنظیم عملکرد شیرهای سه راهه منابع تهیه و ذخیره آب گرم بهداشتی

فصل 9- اگزاست فن ها (Exhaust Fans)

اگزاست فن Exhaust Fan ، فنی است که برخلاف فن های دمنده، هوا را می کشد و از محیط خارج می کند. ساده ترین نوع اگزاست فن ها، هواکش های معمولی هستند. اگزاست فن ها معمولا در دو حالت گردش هوا و یا خروج هوا مورد استفاده قرار می گیرند. در حالتی که از اگزاست فن ها در گردش هوا استفاده شود، هوا پس از فیلتر شدن دوباره به محیط باز می گردد .

. در یک سیستم مدیریت هوشمند:

- ✓ وضعیت روشن یا خاموش شدن اگزوز فن ها از طریق سیستم مرکزی و از راه دور مانیتور و کنترل می گردد.
- ✓ وضعیت تریپ اگزوز فن ها جهت نمایش عمل کردن رله ترمیک (اضافه بار) الکتروموتور مانیتور می شود.
- ✓ سنسور تشخیص صحت عملکرد فن بصورت مقایسه فشار هوا ورود و خروج (DPS-Differential Pressure Switch) نصب خواهد گردید.
- ✓ وضعیت کلید سه حالت تابلو برق اگزوز فن مانیتور می گردد.

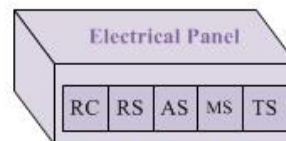
شکل زیر طراحی BMS نمونه برای یک اگزاست فن را نمایش می دهد:

- 3*1 Shielded —
- 2*1 Shielded —
- 4*1 Shielded —
- 2*1 —
- CAT6 STP —

علل کنترل	موارد کنترلی	سنسور حالتگر
انصال سنسور روشن یا خاموش کردن موتور از طریق سیستم مرکزی با راه دور را میسر نمی سازد.	Stop/Off موتور	CC
اطلاع از وضعیت خاموش یا روشن بودن فن را میسر نمی سازد.	مانیتورینگ روشن و یا خاموش بودن فن	RS
نشان دهنده فعال شدن سیستم حفاظتی فن	حالت FAULT Status	FS
نشان دهنده وضعیت AUTO کلید فرمان	حالت AUTO	AS
نشان دهنده وضعیت MANUAL کلید فرمان	حالت Manual	MS

1-9- جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در اگزاست فن ها:

Differential Pressure
Switch(DPS)

Exhaust Fan(s) ON/OFF Command
Exhaust Fan(s) ON/OFF Status
Exhaust Fan(s) Auto Status
Exhaust Fan(s) Manual Status
Exhaust Fan(s) Trip Status

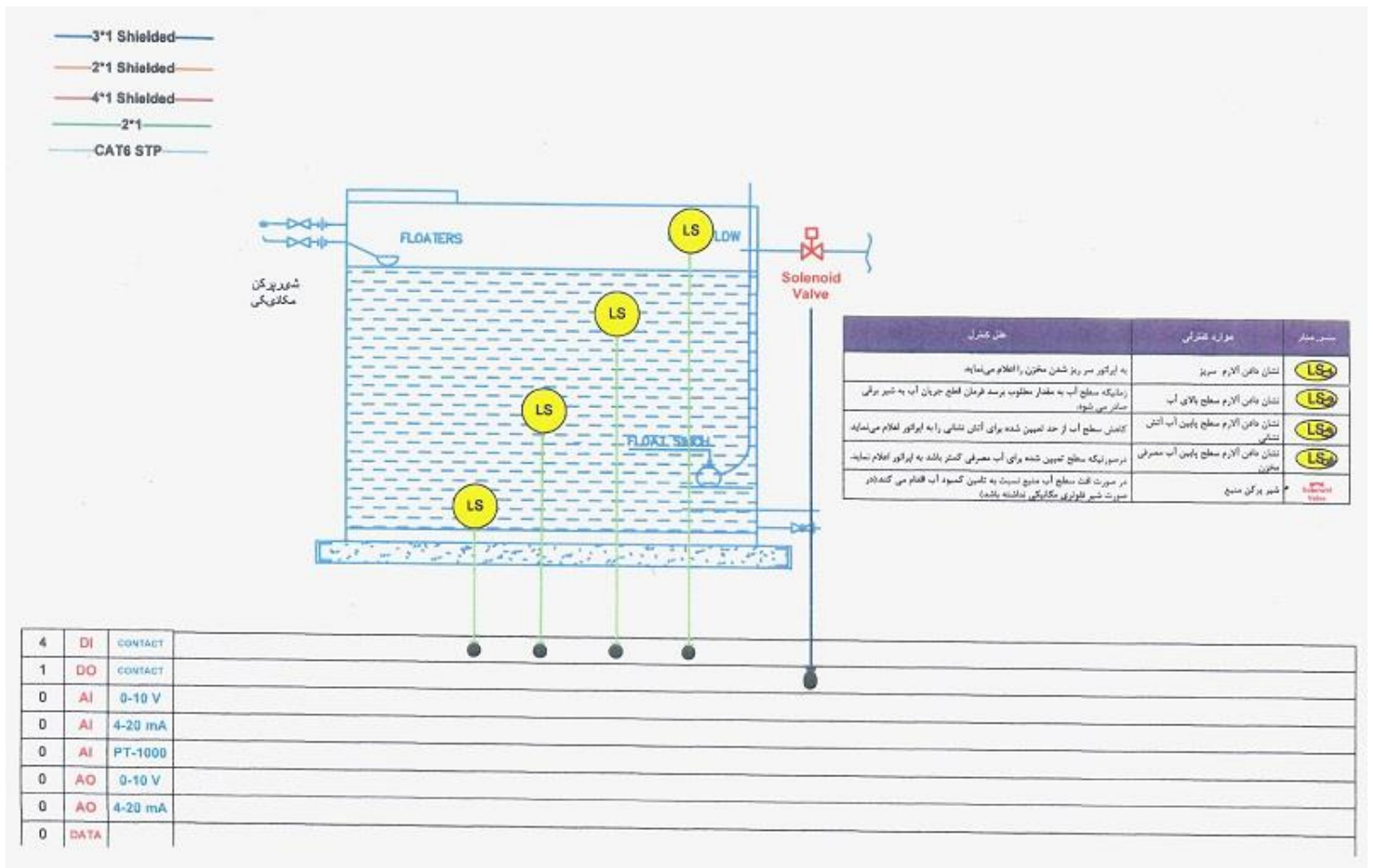
سنسور یا عملگر	سیگنال های الکتریکی	تعداد نقاط کنترلی				شرح
		AI	DI	AO	DO	
سونیج اختلاف فشار دو طرف فن اگزاست	-		1			نمایش قطع شدن رابط الکتروموتور و فن
-	وضعیت انومانیک/دستی کلید سه وضعیتی					اطلاع از وضعیت کلید سه حالت تابلو برق اگزاست فن
-	وضعیت تریپ کلید حرارتی					اطلاع از عملکرد رله اضافه بار (ترمیک) سیستم
-	وضعیت و فرمان کنناکتور فن اگزاست		1		1	اطلاع از وضعیت فن و ارسال فرمان روشن و خاموش فن از راه دور

فصل 10- منابع ذخیره (Reservoir Tanks)

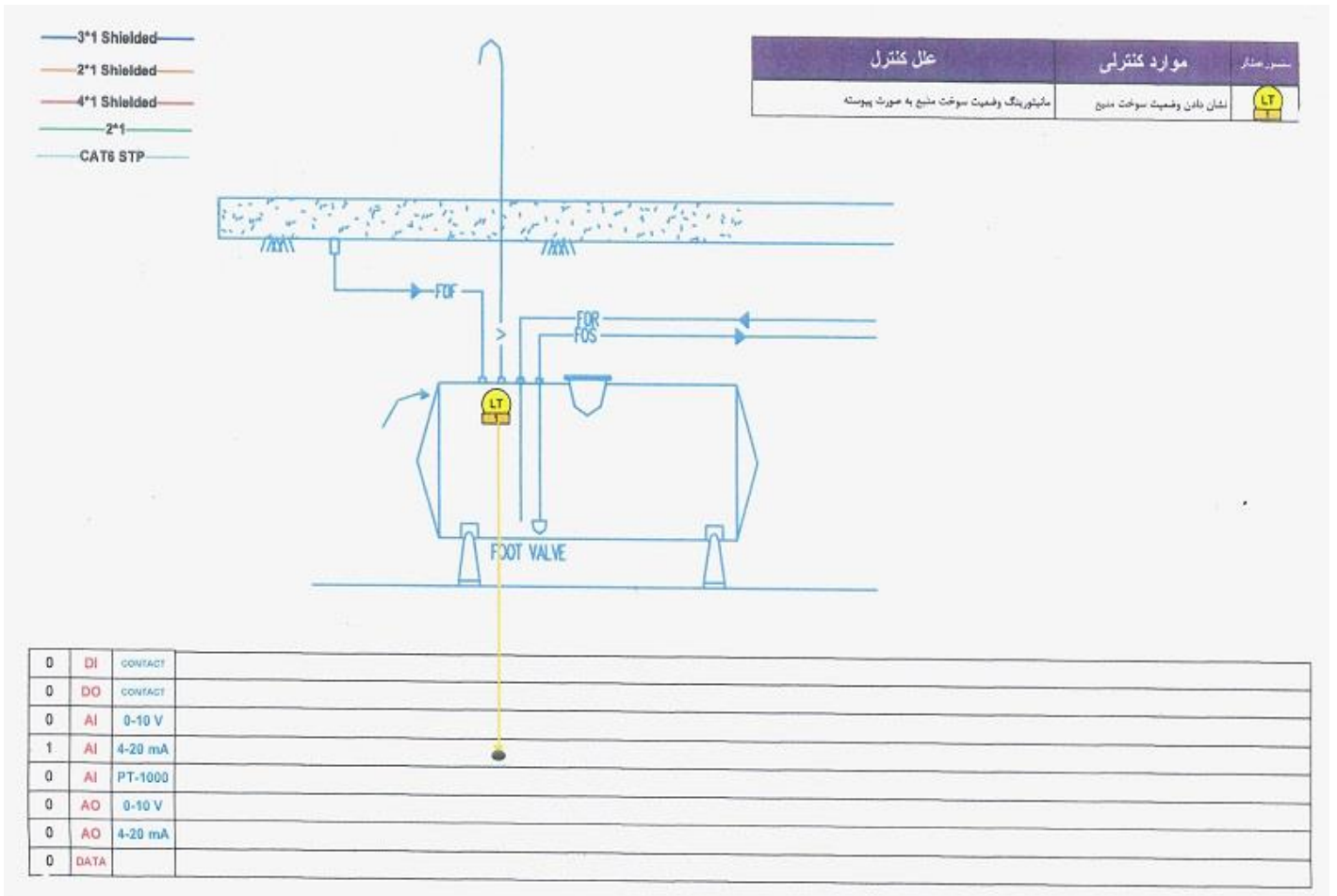
در موتورخانه ها از مخازن هم برای ذخیره آب و هم برای ذخیره سوخت مورد نیاز موتورخانه استفاده می شود که در ادامه طرح نمونه کنترل این تاسیسات بررسی می شود.

شکل زیر طراحی BMS نمونه برای مخزن را نمایش می دهد:

10-1- منابع ذخیره آب:

2-10- منابع ذخیره سوخت:

3-10- جانمایی و جدول شرح نقاط کنترلی در منابع ذخیره آب:

Liquid Level Switches

سنسور یا عملگر	سیگنال های الکتریکی	تعداد نقاط کنترلی				شرح
		AI	DI	AO	DO	
سوئیچ سنجش سطح آب	-		3			اطلاع از وضعیت سطح آب در منابع و نشان دادن آلام سرریز، سطح بالا و یا پایین آب

فصل 11- منابع انبساط (Expansion Tanks)

منبع انبساط منبع باز یا بسته‌ای می‌باشد که در ارتباط مستقیم با سیستم‌های تحت فشار در موتورخانه (مانند دیگ‌های آبگرم و چیلر) می‌باشد. منابع انبساط برای کنترل انبساط حجمی آب موجود در سیستم‌های تاسیساتی در اثر افزایش دما، تعبیه می‌شوند.

در یک سیستم مدیریت هوشمند:

- ✓ سطح آب منبع و در صورت نیاز شیر پرکن در منابع انبساط باز توسط کنترل کننده‌های هوشمند کنترل می‌گردد.
- ✓ فشار گاز منبع انبساط بسته در یک سیستم هوشمند جهت اطلاع از فشار کپسول نیتروژن مانیتور می‌گردد.

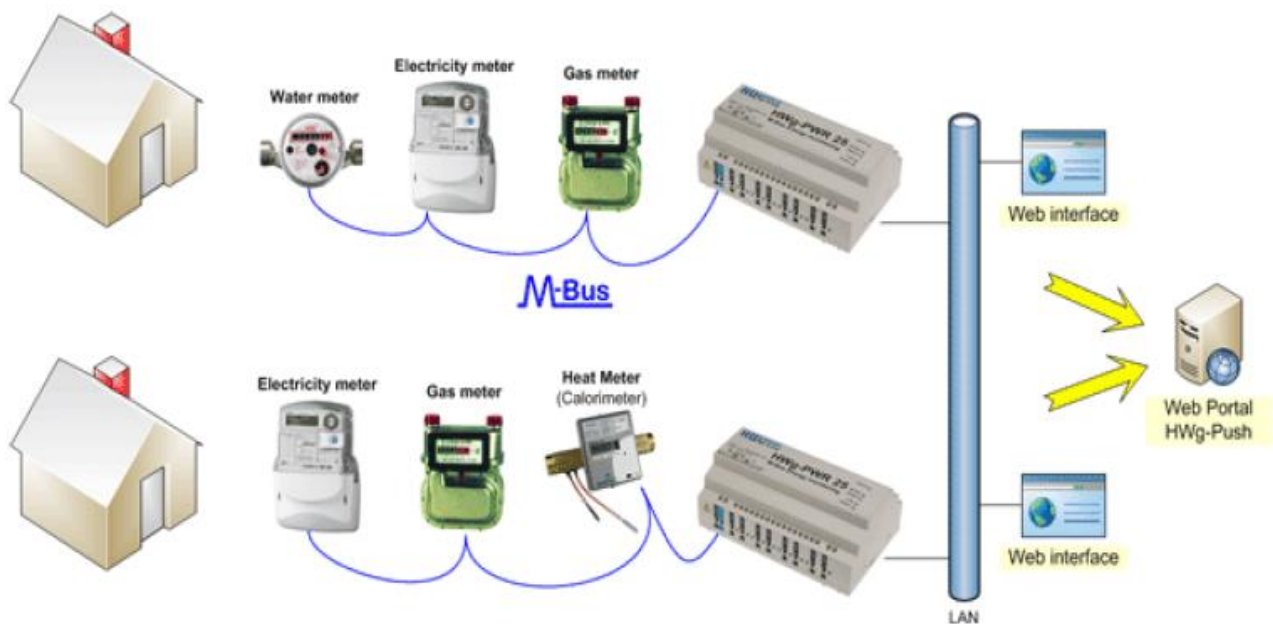
سنسور یا عملگر	سیگنال های الکتریکی	تعداد نقاط کنترلی				توضیحات
		AI	DI	AO	DO	
سونیج سنجش سطح آب	-		3			در منابع انبساط باز و سطح پایین آب منابع
سنسور اندازه گیری فشار آب	-	1				منابع انبساط بسته

فصل 12- ویژگی‌های منحصربفرد استفاده از سیستم‌های مدیریت هوشمند تاسیسات ساختمان

مدیریت مصرف انرژی

مانیتورینگ، کنترل و مدیریت انرژی مصرفی ساختمان نقش بسیار مهمی در راهبری آن ساختمان دارد. این کنترل به سه بخش برق، آب و گاز دسته‌بندی می‌گردد. به این ترتیب نرم‌افزار سیستم BMS با دارا بودن قابلیت جمع‌سازی سیستم‌های فوق نقش بسیار مهمی در مدیریت بر فاکتورهای انرژی خواهد داشت.

پروتکل استاندارد BMS جهت مانیتورینگ سیستم‌های فوق M-Bus یا ModBus می‌باشد. لذا هدف از اجرای این بخش این است که با اندازه‌گیری پارامترهای انرژی در نقاط مصرف ساختمان و تحلیل آن توسط نرم‌افزار BMS بتوان عملکرد ساختمان و راندمان تجهیزات را تحلیل نمود. مصرف بیش از حد انرژی در بخش‌های مختلف ساختمان نشاندهنده عملکرد نامطلوب تاسیسات مکانیکی می‌باشد. در صورت ایجاد خطای سیستم در نقاط مصرف تجهیزات، توسط سیستم BMS با ارسال پیغام به اپراتور یا مدیر بخش انرژی ساختمان اطلاع داده می‌شود. در راهبری ساختمان‌های امروزی از این امکان در ارسال آلام‌های سیستم بسیار استفاده می‌شود. به این ترتیب میزان جریان و توان مصرفی تابلوهای اصلی مانیتور و اندازه‌گیری شده و در صورت مصرف بیش از حد مجاز پیغام آلام به مرکز کنترل صادر می‌گردد.

12-1- امکان اتصال سایر سیستم‌ها و آلام‌ها به سیستم مدیریت هوشمند تاسیسات

از جمله امکاناتی که در راستای پیاده‌سازی سیستم مدیریت هوشمند BMS در یک ساختمان میتوان در اختیار داشت، دریافت آلام از سایر سیستم‌ها جهت جمع و کنترل موثرتر ساختمان است. بعنوان مثال میتوان آلام‌های پست برق را در سیستم BMS مانیتور نموده و یا از طریق پورت ModBus سیستم اعلام حریق را به سیستم BMS متصل کرد. از طرفی میتوان جهت جلوگیری از آلودگی بیش از حد ناشی از تردد خودروها در پارکینگ‌ها، آلام‌های مناسب را از سنسورهای CO نصب شده در محل، در سیستم BMS دریافت نموده و فرامین کنترلی مناسبی نظیر روشن شدن آگزوزفن‌های موجود را از طریق آن ارسال نمود. مدیریت کلیه آسانسورها و پله‌های برقی در شرایط اضطراری میتواند از طریق سیستم BMS قابل کنترل باشد. امکان رویت و کنترل وضعیت باز، بسته یا حتی نیمه باز بودن کلیه دربهای اتوماتیک فضاهای عمومی نیز وجود خواهد داشت. رویت تصاویر یک یا کلیه دوربین‌های تحت IP نیز برای تعداد محدودی از کاربران امکان‌پذیر می‌باشد.

2-12- تثبیت محدوده آسایش حرارتی در ساختمان

در صورت استفاده از سیستم‌های کنترل هوشمند تاسیسات بدلیل لحاظ نمودن تغییرات دمای خارج ساختمان بر فرآیند کنترل دمای آب گرم چرخشی، دمای داخل ساختمان با دامنه نوسانات محدودی کنترل شده و موجب تثبیت نسبی آسایش حرارتی ساکنین می‌گردد.

3-12- بهینه‌سازی مضاعف مصرف سوخت در ساعات‌های تعطیلی ساختمان‌های غیرمسکونی

قابلیت‌های کنترلی سیستم‌های هوشمند موتورخانه موجب صرفه‌جویی در مصرف سوخت به دو صورت زیر می‌گردند:

الف- کنترل مصارف گرمایشی در زمان کارکرد و بهره‌برداری از موتورخانه

ب- امکان خاموشی و یا آماده‌باش موتورخانه در دمایی ثابت و پایین پس از ساعت کاری در ساختمان‌های غیرمسکونی

ساختمان‌ها به لحاظ کاربری به دو دسته مسکونی و غیرمسکونی (اداری-آموزشی-عمومی-تجاری) تقسیم می‌شوند در ساختمان‌های مسکونی از موتورخانه بصورت پیوسته و دائم بمنظور تامین مصارف گرمایشی استفاده می‌شود و صرفه‌جویی ناشی از عملکرد سیستم‌های کنترل هوشمند موتورخانه در این دسته از ساختمان‌ها صرفاً به لحاظ اعمال تغییرات دمای ساختمان و کنترل دمای آب گرم مصرفی می‌باشد و صرفه‌جویی در این ساختمان‌ها تا 20% امکان‌پذیر است.

در ساختمان‌های غیرمسکونی مانند ادارات و مدارس بدلیل استفاده منقطع و غیر پیوسته از ساختمان امکان خاموشی و یا آماده‌باش موتورخانه پس از ساعت کاری نیز وجود دارد. بهره‌برداری از این پتانسیل تنها توسط سیستم‌های

هوشمند امکان‌پذیر می‌باشد. بعنوان مثال در مدرسه‌ای که ساعت کاری آن از 7 صبح تا 16 عصر می‌باشد و جمعه‌ها نیز تعطیل است، تنها از محل خاموشی موتورخانه پس از ساعت کاری بیش از 55% صرفه‌جویی حاصل می‌شود. در صورتیکه اگر صرفه‌جویی زمان کارکرد موتورخانه به آن اضافه گردد این رقم صرفه‌جویی به حدود 65% افزایش می‌یابد.

12-4- صرفه‌جویی هوشمند در پیش راه‌اندازی و تسریع در خاموشی موتورخانه ساختمان‌های غیر مسکونی

یکی دیگر از پتانسیل‌های قابل ملاحظه صرفه‌جویی در مصرف سوخت ساختمان‌های اداری-آموزشی، استفاده از قابلیت‌های هوشمند پیش راه‌اندازی و تسریع در خاموشی یا آماده‌باش سیستم‌های کنترل هوشمند موتورخانه در ساختمان‌های غیر مسکونی می‌باشد. با توجه به اطلاعات ارسالی از سنسور حرارتی خارج از ساختمان، سیستم‌های کنترل هوشمند قادر می‌باشند طبق برنامه جدول زمانی و متناسب با سردی هوای خارج ساختمان، موتورخانه‌ها را چندین ساعت زودتر از ساعت شروع به کار ساختمان روشن و یا از دمای آماده‌باش به شرایط مطلوب حرارتی برسانند. همچنین با توجه به دمای هوای خارج ساختمان و در ساعات انتهایی کار ساختمان، تا یک ساعت زودتر موتورخانه را خاموش و یا به دمای آماده‌باش می‌برند که این امر به صرفه‌جویی هوشمند در مصرف سوخت می‌انجامد.

12-5- دوره موثر صرفه‌جویی و بهینه‌سازی مصرف سوخت در تمامی سال

سیستم‌های کنترل هوشمند بر خلاف سایر روش‌های بهینه‌سازی که تنها در دوره سرما و نیمی از سال قادر به صرفه‌جویی و بهینه‌سازی مصرف سوخت ساختمان می‌باشند، بدلیل کنترل دمای آبگرم مصرفی با دو دمای حداقل و حداکثر در طی شبانه‌روز در تابستان‌ها نیز به میزان قابل ملاحظه‌ای مصرف سوخت را کاهش می‌دهند به این ترتیب بصورت لحظه‌ای در 12 ماه سال فعال می‌باشند.